

ISH

ISH
brengt de
straat naar
het theater

JAARVERSLAG 2021

INHOUDS- OPGAVE

INLEIDING

ACTIVITEITEN

POSITIE IN HET VELD

PERSONEEL EN ORGANISATIE

DE DRIE CODES

FINANCIËN

TOEKOMST

3

4

11

13

14

15

17

INLEIDING

Het jaar 2021 was de start van een nieuw Kunstenplan, met bovendien een nieuwverworven plek voor ISH Dance Collective in de Amsterdamse Basisinfrastructuur Cultuur.

Het enthousiasme waarmee wij deze nieuwe vierjarenperiode tegemoet traden, werd enigszins gedempt door de omstandigheden. Het jaar 2021 verliep zo mogelijk nog grilliger dan het jaar 2020. De lockdown die in december 2020 voor een maand werd aangekondigd, werd maand na maand verlengd, en leidde ertoe dat in het voorjaar van 2021 project na project sneuvelde. Dit duurde juni, toen de samenleving voorzichtig weer opende. Producties die door de terugkerende lockdowns werden getroffen, waren **Dorian**, **ISHterious** en **FTBLL**. Het totaal aan geannuleerde voorstellingen telde op tot 82. In de daaropvolgende maanden speelde

ISH met volle overgave veel voorstellingen, tot in december 2021 alles toch weer dichtging. Deze omstandigheden golden voor alle gezelschappen in Nederland en zijn dus allesbehalve uniek, maar kunnen gezien de impact op dit jaar niet onvermeld blijven. Ondanks de vele beperkingen vonden we toch allerlei manieren om projecten op andere wijzen uit te voeren dan oorspronkelijk gedacht, en bedachten we nieuwe projecten om de creativiteit te laten vloeien en mensen aan het werk te houden. Om die reden kijken we - ondanks alles - met tevredenheid terug op 2021, en zijn we trots op alles dat we wél hebben kunnen doen.

ACTIVITEITEN 2021

ROOFTOP SESSIONS

ACTIVITEITEN

In 2021 was in de hele theatersector de gevolgen van Corona duidelijk merkbaar. Het grote aantal geannuleerde voorstellingen had een enorme impact op de bezoekersaantallen.

Ondanks de invloed van de coronamaatregelen kon ISH in 2021 toch **76 voorstellingen** spelen, waarmee zij **14.181 bezoekers** trok. Aan de **educatieve activiteiten** dedener **906 kinderen en jongeren** mee. Daarnaast wist ISH via televisie en online kanalen een groot en breed publiek te bereiken. ISH was veelvuldig te zien op televisie. Naast FTBLL - de film, was ISH ook op televisie te zien tijdens het Bevrijdingsfestival op 5 mei en tijdens het Eurovision Songfestival. Het Songfestival vond plaats voor een live publiek van in totaal **9.000 bezoekers**. Daarnaast was het programma te zien voor een geschatte **180 miljoen kijkers** door de hele wereld. De films **Rooftop Sessions Four, Five en Six** trokken elk **tienduizenden online views**. Daarmee was het bereik en zichtbaarheid van ISH in 2021 toch heel succesvol.

KNOCK-OUT

BROERSZUSSEN

De première van de kleinezaalvoorstelling *Broerszussen* van nieuwe maker **Carl Refos** zou oorspronkelijk medio december plaatsvinden, maar moest als gevolg van de aangekondigde lockdown worden uitgesteld tot medio januari 2021. Vol goede hoop vonden tijdens de lockdown repetities en zelfs

montage van de voorstelling plaats, om daarna op het allerlaatste moment alsnog door de verlenging van de lockdown de première te zien sneuvelen. Samen met onze agent werden maand na maand de première en tourdata verschoven, om uiteindelijk pas in juni officieel van start te kunnen gaan. Van de speellijst was slechts nog een handjevol data over. Deze uitkomst was zeer teleurstellend voor alle betrokkenen, in de eerste plaats omdat *Broerszussen* een prachtige voorstelling was geworden die een breed publiek verdiende. Ten tweede omdat voor nieuwe makers als Carl dit soort tournees niet voor het oprapen liggen en zijn werk door de situatie niet de exposure heeft gekregen die het verdiende. De voorstelling heeft uiteindelijk via een **livestream** toch nog duizenden kinderen bereikt, maar de ervaring voor zowel publiek als performers was hierbij natuurlijk anders dan bedoeld. Door de ophoping van producties die reeds waren verplaatst naar seizoen 2022-2023, was doorschuiven naar het volgende seizoen helaas geen optie. ISH houdt de productie op de plank met de hoop dat er zich in de toekomst nog eens een mogelijkheid voordoe om het werk te tonen.

FTBLL

FTBLL

Ondanks het feit dat *FTBLL* niet in de geplande vorm kon plaatsvinden, bood het programma **NPO Cultuur** uitkomst – de publiek omroep stelde in het voorjaar 2021 extra geld ter beschikking om de cultuursector te ondersteunen. ISH pitchte met succes het plan om van *FTBLL* een **docu-film** versie te maken. ISH werd uitgenodigd om met de performers *FTBLL* – de film op te nemen, die in mei 2021 door de

NTR werd vertoond. Het werd een prachtig portret van de straatvoetballers, freestyle voetballers en breakdancers die in de voorstelling zouden dansen, met respect voor de cultuur van de disciplines en met mooie inzichten in de geschiedenis van die sporten in Nederland. De docu-film was tevens een mooie voorbode van de theaterproductie, die in 2022 alsnog wordt ontwikkeld en getoond.

BROERSZUSSEN

ISHTERIOUS

Ook de productie *ISHterious* kreeg op creatieve wijze nieuw leven ingeblazen. Reizend festival **De Parade** speelde razendsnel in op de heropening in juni en kondigde een nieuwe presentatieformule aan. ISH wist het festival te interesseren een korte versie van de voorstelling *ISHterious* te programmeren. De productie werd in Eindhoven, Utrecht en Den Haag meerdere dagen gespeeld, in een dubbelprogramma met andere

gezelschappen, en werd bijzonder enthousiast ontvangen. Ook Amsterdam stond gepland, maar die tourneedata werden uiteindelijk last minute gecancelled omdat een vergunning voor het festival niet werd afgegeven vanwege de nog geldende coronamaatregelen voor festivals. Ondanks het onverwachte einde van de tournee, was het fantastisch om in de zomer van 2021 toch weer te spelen voor publiek.

ISHTERIOUS

KNOCK-OUT

KNOCK-OUT

De eerste productie in 2021 die geheel volgens plan plaatsvond was *Knock-Out*, de samenwerking met **Jakop Ahlbom Company** en **De La Mar Theater**. Het idee voor deze coproductie vormde oorspronkelijk weliswaar geen onderdeel van onze kunstenaarplanaanvraag, maar kwam in 2020 tot stand. Regisseur Jakop Ahlbom en Marco Gerris bleken elkaar te vinden in een fascinatie voor kung fu films. Hieruit vloeide een idee voort om samen een voorstelling te maken. Ondanks het feit dat zij nooit eerder met elkaar hadden samengewerkt, verliep de samenwerking vlekkeloos. Niet alleen tussen de regisseurs, maar ook tussen de casts van beide gezelschappen. Het creatieve proces was uitzonderlijk productief en het eindresultaat weerspiegelde dit.

Knock-Out kreeg unaniem uitzonderlijk goede recensies en ontving avond na avond een staande ovatie. De voorstelling stond maar liefst vijf weken geprogrammeerd in het De La Mar Theater, en wist na de openingsweek regelmatig een uitverkochte zaal te realiseren. Omdat de corona-restricties vlak voor de start van de speelperiode werden versoepeld, wist de productie uiteindelijk veel hogere bezoekersaantallen te realiseren dan we hadden begroot. Dit was fantastisch voor de spelers, maar betekende ook financieel een meevaller voor alle betrokken partijen. De productie wordt in 2022 hernomen in De La Mar en gaat daarna ook op tournee door Nederland. Ook internationaal is er ondertussen interesse in het werk.

ISH OPEN NIGHTS

ISH OPEN NIGHTS

Een last minute toevoeging aan het artistieke activiteitenprogramma van ISH was de presentatie van *ISH Open Nights*. Dit programma werd door ISH geïnitieerd om invulling te geven aan onze ambities op het gebied van **talentontwikkeling**, maar ook om in deze moeilijke tijden een groot aantal jonge makers en performers te ondersteunen. Voor *ISH Open Nights*, kregen makers **Nedda Sou, Lucinda Wessels** en **Dietrich Pott** de mogelijkheid een korte choreografie van 15-20 minuten te creëren, samen met

vier performers. Bijgestaan door een team van jonge dramaturgen, componisten en lichtontwerpers werkten de drie makers toe naar een presentatiemoment in oktober in de Kleine Zaal van **De Meervaart**. De uitkomst van het proces was heel bijzonder. *ISH Open Nights* liet drie zeer verschillende werken zien, uitgevoerd door drie verschillende casts. De voorstelling werd druk bezocht door mensen uit de urban arts wereld. Dit onderstreepte de behoefte naar werk van jonge makers in dit genre.

ROOFTOP SESSIONS

Een andere activiteit die in het kader van de corona-maatregelen werd ontwikkeld, was een verlenging van de serie *Rooftop Sessions*. Geïnitieerd in 2020, filmde ISH tijdens de eerste lockdown **drie korte films** voor publicatie op social media en YouTube, geregisseerd door Marco Gerris. In 2021 werd hieraan vervolg gegeven. In het kader

van onze talentontwikkelingsvisie werden drie jonge makers, te weten **Emma Evelein, Mohamed Yusuf Boss** en **Nedda Sou**, gevraagd eenzelfde korte film te maken. *Rooftop Sessions Four, Five en Six* werden prachtige films met elk tienduizenden online views.

ROOFTOP SESSIONS

EUROVISION SONGFESTIVAL

OP TELEVISIE

Behalve **FTBLL - de film**, was ISH ook op televisie te zien tijdens het **Bevrijdingsfestival** op 5 mei en tijdens het **Eurovision Songfestival**. Het eerste evenement vond plaats in samenwerking met het Metropole Orkest en leverde prachtige beelden op en tienduizenden kijkers. Het tweede evenement was een samenwerking met choreograaf Sidi Larbi Cherkaoui en met

performers Dez Maarsen en Ahmad Joudeh. De uitvoering vond drie keer plaats in AHOY voor een live publiek van telkens 3.000 bezoekers, en was daarnaast op tv te zien voor een geschatte 180 miljoen kijkers door de hele wereld. Het zorgde voor een ongekende exposure en heeft bijgedragen aan een sterke vergroting van onze social media following.

BEVRIJDINGS FESTIVAL

ABC

EDUCATIE

Het **educatieprogramma** van ISH stond in de eerste helft van 2021 net als in 2020 op een laag pitje. Waar zowel *Broerszussen* als *FTBLL* normaliter veel educatie-activiteiten hadden gegenereerd, had de annulering van de tournees als gevolg dat die lessen en workshops in het voorjaar van 2021 allemaal wegvielen. Om toch een start te maken met onze activiteiten op het gebied van educatie en community building ondersteunde ISH in juni de oprichting van de **Amsterdam Breaking Community (ABC)**, een initiatief uit de community geleid door breakers Dietrich Pott en Jur Bouterse, om een plek te creëren waar breakers in Amsterdam kunnen samenkomen en trainen. Het is tevens om een plek waar jonge generaties breakers kunnen worden opgeleid. ABC werd in 2021 zakelijk en organisatorisch gerund door ISH, waarbij de huur van een repetitiestudio in het House of Urban Sports in Nieuw-West alsmede alle docenten en overige betrokkenen door ISH werden betaald. Ondanks alle corona-restricties werd er door ABC/ISH een groot aantal lessen georganiseerd, zowel binnen ABC als bij externe instellingen.

ABC

In de tweede helft van het jaar kwam de educatie veel meer van de grond dan in het voorjaar. De voorstelling *Knock-Out* trok de aandacht van veel scholen en wist een groot aantal workshops te genereren. Er vond een samenwerkingsproject plaats met **Spring High College** in Nieuw-West, waarbij docenten van het Nationale Ballet en ISH over meerdere weken samen met de studenten een dansfilm maakten. ISH leverde samen met ABC en House of Urban Sports ook een programma voor de **ROC opleiding Urban Sports**. Daarnaast ondersteunden we het project **Dancedemic**, waar jonge maker en ex-Junior ISH'er Henry O'Tawaiah met bovengetalenteerde tieners uit heel Nederland een dansvoorstelling produceerde.

POSITIE IN HET VELD

De ontvangst van de Prins Bernhard Cultuurfonds Prijs in 2020 en de opname van ISH in de Amsterdamse Basisinfrastructuur per 2021, heeft de positie van ISH in de Nederlandse cultuursector verder bestendigd. Daarnaast heeft ISH ook van het landelijke Fonds Podiumkunsten voor de periode 2021-2024 opnieuw een meerjarig subsidie in categorie III ontvangen.

In Amsterdam heeft ISH met ingang van 2021 een plek gekregen in de Basis Infrastructuur van de stad, op de functie “dansgezelschap dat vanuit een duidelijke missie gericht op de inclusieve stad nieuwe dansvormen en jonge en/of nieuwe makers centraal stelt, een sterke verbinding met de stad heeft en een breed en divers publiek trekt onder meer op grote podia.” Deze functie vervult ISH feitelijk al twee decennia maar het is bijzonder om te zien dat dit nu ook door de overheid erkend en gefaciliteerd wordt door middel van een toevoeging aan het systeem. Het creëren van kansen voor jonge mensen zit in het DNA van ISH en dat blijven wij ook in de toekomst doen. We zien nog altijd een belangrijke rol weggelegd voor een organisatie die ook toegang geeft aan

mensen die niet noodzakelijkerwijs de gebaande paden richting een carrière in de kunsten hebben bewandeld. Dit zijn autodidacten, mensen zonder voorbeelden in hun omgeving, sporters die zichzelf nooit als performer hadden gezien, en andere ambitieuze en getalenteerde mensen die zich makkelijk buitengesloten kunnen voelen in het Nederlandse podiumkunstenveld.

Waar ISH in het verleden de enige hiphop instelling in het landelijke meerjarig bestel was, is daar met de aanvang van de kunstenplanperiode 2021-2023 aantoonbaar verandering in gekomen. Instellingen als IRC van Shailesh Bahoran, Corpo Maquina van Guilherme Miotto, Ryan Djojokarso, collectief 155 en Bboy crew The Ruggeds vormen

sinds 2021 onderdeel van de landelijke kunstenplansystematiek. ISH is bijzonder verheugd over die ontwikkeling. De organisatie maakt zich al meer dan twintig jaar hard voor de acceptatie van hiphop dans als een volwaardige kunstvorm, en het geeft veel voldoening om te zien dat die acceptatie nu langzaamaan gereflecteerd wordt binnen het subsidiesysteem. ISH Dance Collective wil die voorttrekkersrol voor de sector ook de komende jaren blijven voortzetten en reflecteert voortdurend op hoe die functie binnen veranderende omstandigheden kan worden vormgegeven, zowel op landelijk als lokaal niveau. ISH is al sinds de oprichting een gezelschap dat een ontregelende functie heeft op het systeem. Het doel is daarbij nooit om bestaande organisaties of bestaande belangen te ondermijnen, maar om ruimte te creëren voor kunstvormen, mensen en organisaties die buiten het systeem vallen, of niet voor vol worden aangezien. ISH geeft hieraan altijd op positieve wijze vorm, door samen te werken met instellingen en onverwachte combinaties te creëren op het toneel.

ISH is een veelgevraagde samenwerkingspartner en zoekt zelf ook graag partnerships op. De relatie met Het Nationale Ballet, Amsterdam Sinfonietta, Metropole Orkest en het Balletorkest werd in 2021 goed onderhouden, in voorbereiding naar samenwerkingen in 2022 en 2023. Nieuw was de

ISH OPEN NIGHT

samenwerking met Jakob Ahlbom Company, wat resulteerde in de bijzondere voorstelling Knock-Out – die in 2022 verder wordt voortgezet.

Ook nieuw in 2021 was het feit dat ISH vormgaf aan samenwerkingsconstructies met theaters. Door theaters niet enkel als

afnemers maar vooral als partners te zien, ontstaat een volledig andere dynamiek in de samenwerking. Deze werkwijze kreeg in 2021 op heel positieve wijze vorm in de relatie met de Meervaart, met Carré, met De La Mar Theater en met Parkstad Limburg Theaters. Alle vier theaters waren vanaf het begin bij onze producties

betrokken, hebben ook de mogelijkheid om inhoudelijk input te leveren en zijn ook vanaf het eerste begin betrokken bij marketing-campagnes en publiekswerving. Zij zijn in die zin mede-eigenaar van de uiteindelijke voorstelling. Deze verbintenis bewerkstelligt ook een heel andere commitment dan enkel dat van een ontvangend theater.

Binnen de sector theaters neemt de Meervaart een bijzondere plek in. ISH is sinds jaar en dag kind aan huis bij de Meervaart, maar werd in 2021 ook officieel huisgezelschap. Het betekent dat we onze voorstellingen hier zoveel mogelijk in première laten gaan, maar ook dat we op allerlei gebieden zoals bijvoorbeeld educatie en community zoveel mogelijk met hen als eerste de samenwerking opzoeken. Ook het contact met de andere huisgezelschappen Jakob Ahlbom Company, Internationaal Choreografisch Kunstencentrum Dans Amsterdam Emio Greco | Pieter C Scholten, Amsterdam Andalusisch Orkest en George & Eran heeft in 2021 voorzichtig invulling gekregen, los van de voorstelling Knock-Out. ISH heeft momenteel geen fysieke plek in huis heeft bij de Meervaart. Het einddoel van onze zoektocht naar huisvesting is wel dat we in de Nieuwe Meervaart onze eigen productieruimte krijgen zodat wij met de Meervaart vanuit deze locatie projecten en programma's kunnen gaan vormgeven.

ISH spant zich ook in om zelf actief nieuwe samenwerkingen vorm te geven. De ondersteuning van de Amsterdam Breaking Community heeft ons bijvoorbeeld op organische wijze in contact gebracht met andere organisaties zoals de House of Urban Sports, Notorious IBE, New Dance TV en Urban Sports Week Amsterdam. Om op eenzelfde manier te investeren in community connecties hebben we free-run organisatie VROG ondersteund in de pitch voor een grote nieuwe urban sports locatie naast het Waterlooplein. Dit partnership gaat ons de komende jaren in staat stellen bijzondere evenementen te organiseren middenin in het centrum van Amsterdam. Verder onderzoeken we mogelijkheden om samen met Urban Resort op onze huidige huisvestingslocatie invulling te geven aan ons idee van de Cypher, een plek voor ontmoeting en experiment rondom de urban arts.

In 2020 gaf ISH ook samen met het Prins Bernhard Cultuurfonds voor het eerst invulling aan het W-ISH Fonds – een fonds ter ondersteuning van de urban arts en urban sports. Dit fonds ter grootte van 75.000 euro keert jaarlijks vijf bedragen van 5.000 euro uit aan jonge makers. In 2020 ontvingen Ruben Chi, Marciano van Kempen, Emma Evelein, Robin Nimanong en Denden Karadeniz ondersteuning vanuit het W-ISH Fonds.

PERSONEEL EN ORGANISATIE

DIRECTIE

Met de aanstelling van Jerry Remkes als directeur-bestuurder in 2021 heeft ISH gekozen voor een verdere professionalisering van het gezelschap. Remkes komt niet uit de hiphopdans, maar heeft wel meer dan twintig jaar ervaring in de danssector, zowel in Nederland als internationaal. Samen met artistiek leider Marco Gerris geeft hij vorm aan de ambitie om binnen de huidige kunstenplanperiode een organisatie op te bouwen die trouw is aan de cultuur en de roots van ISH.

MARKETING EN EDUCATIE

Halverwege het jaar werd het bouwen aan de organisatie actief ter handen genomen. De marketing van ISH stond de afgelopen twee jaar op een laag pitje. Met de aanstelling van een nieuwe marketingmedewerker en het aantrekken van een externe marketingconsultant om een marketingbeleidsplan te ontwikkelen is hieraan een sterke impuls

gegeven. In de tweede helft van het jaar werd ook hoofd educatie aangesteld om een beleidskader educatie en een procesgang educatie voor de organisatie te ontwikkelen en een medewerker educatie & community om hieraan invulling te geven. Al deze medewerkers werken parttime voor ISH, maar hebben in 2021 gezamenlijk een belangrijke impuls geleverd om de professionalisering op het gebied van marketing en educatie in gang te zetten. De effecten daarvan waren in 2021 reeds zichtbaar, maar worden in 2022 nog sterker.

PERSONEEL EN BELEID

Het totaal gerealiseerde aantal fte steeg van 8.5 in 2020 naar 10.2 in 2021 (waarbij niet alle medewerkers aan onze coproducties werden meegeteld); dit is nog altijd ruim een derde lager dan het aantal fte's dat in 2019 werd gerealiseerd (15.8), maar betekent desondanks een stijging van 20 procent ten opzichte van het vorige coronajaar.

In 2022 wordt de professionalisering van het personeelsbeleid op verschillende gebieden verder uitgewerkt, zoals de aanstelling van een gecertificeerd extern vertrouwenspersoon en klachtencommissie, de ontwikkeling van beleid rondom het creëren van een veilige werkplek, en het opstellen van ontwikkelingsplannen voor individuele medewerkers.

HUISVESTING

Het vinden van geschikte huisvesting voor de organisatie is en bleef in 2021 voor ISH een onderwerp van zorg. Aan het begin van het jaar verhuisde ISH vanuit Noord naar Broedplaats De Lely in Nieuw-West. Dit was een strategische afweging; met zicht op de uiteindelijke bestemming van ISH in De Nieuwe Meervaart werd besloten de

komende jaren alvast in Nieuw-West te investeren. Wel betekende het dat ISH in 2021 enkel over kantoorruimtes beschikt en geen dansstudio in de directe omgeving heeft. Aangezien de connecties met de community en de stad de basis vormen voor het succes van ISH, ondermijnt deze situatie de effectiviteit van het gezelschap bijzonder. In 2022 krijgt het betrekken van een eigen huis prioriteit.

DE DRIE CODES

ISH sloot zich in 2021 aan bij de Nederlandse Associatie voor Podiumkunstinstituten (NAPK). Hoewel de CAO en alle codes voor de cultuursector ook voor de aansluiting reeds op ISH van toepassing waren, heeft het NAPK-lidmaatschap ISH ook een stem gegeven in de conversatie rondom belangrijke onderwerpen in de sector. Ook kan ISH hierdoor nieuwe onderwerpen agenderen.

De drie codes

ISH onderschrijft en handelt naar de Fair Practice Code. Wij belonen strikt volgens de CAO Theater en Dans en proberen de kernwaarden solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen een plek te geven in alle aspecten van de relatie met medewerkers en zzp'ers. Ook onderschrijft en handelt ISH naar de Code Diversiteit & Inclusie. ISH draagt actief zorg aan het scheppen van een veilig werkomgeving en besteedt in de wervingsprocedures bijzondere aandacht aan de wens om een diverse en inclusieve organisatie te creëren. Zoals eerder vermeld is ISH in 2022 aan een traject begonnen gericht op sociale cohesie binnen de organisatie, met speciale

aandacht en trainingen op het gebied van diversiteit, inclusie en gelijkheid voor alle kantoormedewerkers, alle creatieve medewerkers alsmede directie, bestuur en raad van toezicht.

ISH heeft een reglement waarin alle medewerkers van ISH kunnen vinden wat hun rechten en plichten zijn met betrekking tot beloning, arbeidsverhoudingen, veiligheid en gezondheid en vrijkaarten. Ook zijn er gedragsregels met betrekking tot het voorkomen van ongewenst gedrag. Stichting ISH is per 1 januari overgestapt van een onbezoldigde externe vertrouwenspersoon uit de eigen cirkel van de organisatie naar een

onafhankelijke externe vertrouwenspersoon die deze functie als hoofdtaak vervult. Dit is Adviespraktijk David & Van Wezel. Eventuele klachten worden behandeld door de externe vertrouwenscommissie van werkgemersvereniging NAPK.

Ook onderschrijft ISH de codes van de Governance Code Cultuur. ISH wordt sinds 1 februari geleid door directeur-bestuurder Jerry Remkes, die samen met een team van toegewijde professionals vormgeeft aan de opdracht van ISH. Oprichter en artistiek leider Marco Gerris vormt het artistieke hart van ISH en is betrokken bij alle beslissingen van inhoudelijk aard.

De naam van de stichting wordt begin 2022 gewijzigd van Stichting Balls naar Stichting ISH, om administratieve verwarring bij externe partijen te voorkomen. Verder had ISH sinds jaren een extern vertrouwenspersoon. Deze rol werd tot eind 2021 vervuld door een persoon die de afgelopen twintig jaren nauw betrokken was bij ISH, maar niet per se gecertificeerd was voor die rol. ISH heeft ervoor gekozen per 1 januari 2022 een extern bureau aan te stellen dat helemaal los staat van ISH, Adviespraktijk Davids & Van Wezel.

ISH maakt sinds 2012 gebruik van de diensten van accountantskantoor Kamphuis & Berghuizen; om de onafhankelijkheid

maximaal te garanderen wordt daarbij een wisselende teamsamenstelling gehanteerd. Sinds 2018 wordt de administratie uitgevoerd door Ozcar.

De statutaire benoemingstermijn van leden van de raad van toezicht is vier jaar. In de bijlage is het huidige aftreedrooster opgenomen. Voorzitter Basten Kolthof trad aan in zijn rol in september 2020 en heeft een uiterste zittingstermijn tot september 2024. De zittingstermijn van penningmeester GJ Smeenk loopt af op 1 juli 2022 en die van lid Mareille Labohm op 1 april 2022; over de verlenging van hun termijn moet in 2022 worden besloten. Anne Martine de Jong werd als lid van de raad van toezicht benoemd begin 2021. Vanwege de voortdurende effecten van de pandemie werd in 2021 ondanks de uitgesproken voornemens geen vorderingen gemaakt met de verdere invulling van de raad van toezicht. De raad wil hier in 2022 concrete invulling aan geven.

FINANCIËN

De aanhoudende onzekerheid veroorzaakt door de maatregelen voortkomend uit de pandemie maakte het in 2021 opnieuw bijzonder ingewikkeld het financiële verloop van het jaar te voorspellen.

De Taskforce culturele en creatieve sector deed gedurende het jaar keer op keer de oproep aan de rijksoverheid om een lange termijn visie op de maatregelen met betrekking tot de cultuursector te ontwikkelen, maar vond geen gehoor. De bijstelling van de maatregelen vond soms plaats met onmiddellijke ingang en in het beste geval meestal met slechts 5-10 dagen vooraankondiging. Wat er wel en niet mogelijk was, en op welke wijze dat onze bedrijfsvoering zou gaan beïnvloeden, werd telkens pas op het allerlaatste moment duidelijk. Pas in september werden alle maatregelen met betrekking tot de theaters volledig opgeheven. Tot die tijd waren alle gezelschappen inclusief ISH gedwongen om voortdurend inschattingen en beslissingen te nemen op basis van onzekere of zeer recent beschikbaar gekomen informatie.

Als gevolg van deze situatie werden gedurende de eerste helft van het jaar 2021 vrijwel alle geplande activiteiten geannuleerd of uitgesteld tot 2022 of 2023. Andere activiteiten werden juist bijna zonder enige voorbereidingstijd ontwikkeld en uitgevoerd, zodra daar de gelegenheid was. Waar in de eerste helft van 2021 nog de verwachting leefde dat na de zomer het normale productie- en uitvoeringspatroon van de sector zou kunnen worden hervat, werd met de uitbraak van de delta variant in juli en de komst van omikron variant in november duidelijk dat de effecten nog in ieder geval tot in 2022 zouden voortduren. Door het opnieuw massaal doorschuiven van geplande activiteiten van podiumkunstinstellingen zijn de gevolgen waarschijnlijk nog tot in 2023 en 2024 duidelijk voelbaar. Voor ISH betekende dit een enorme uitval

van geplande activiteiten, vooral in de eerste helft van het jaar. Hoewel alle gecontracteerde medewerkers volledig werden uitbetaald, werden de voorbereidings- en activiteitenlasten materieel voor de projecten in die periode grotendeels gereserveerd voor uitvoering in de toekomst, en in sommige gevallen niet gemaakt. Dit betekent dat de bijgevoegde jaarcijfers in de rapportage aanzienlijk afwijken van de begrote uitgaven en inkomsten, vooral aan de lastenkant.

Mede door de Covid-steunpakketten van de Rijksoverheid die via het Fonds Podiumkunsten automatisch bij ISH terechtkwamen, is er in 2021 een inkomstenniveau gerealiseerd dat overeenkomstig de oorspronkelijke begroting was. ISH ontving ook steun vanuit de NOW-regeling. Door de Covid-steunpakketten van de Rijksoverheid kwam ISH uiteindelijk niet in aanmerking voor NOW-steun. De ontvangen NOW-middelen worden in 2022 terugbetaald.

Aan de lastenzijde werden zowel op de activiteitenlasten als op de beheerslasten lagere kosten gerealiseerd. Dit had er vooral mee te maken dat er geen geschikte nieuwe huisvesting werd gevonden. Daarnaast werd een aantal lange termijn investeringen, zoals het ontwikkelen van een website en overige algemene marketingmaterialen, doorgeschoven naar 2022. De activiteitenlasten vielen in 2021 lager uit dan begroot.

Producties werden een of twee jaar uitgesteld en de benodigde, gereserveerde middelen zijn opgenomen in onze bestemmingsreserves bestemmingsfonds FPK en bestemmingsfonds bijzondere projecten. Sommige begrote kosten werden uiteindelijk ook in het geheel niet gemaakt vanwege de annulering van tournees en geplande projecten. Het resultaat over 2021 bedroeg 389.109. Een bedrag van 204.184 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserves.

De ontvangen coronasteun ter hoogte van 162.800 werd voor het grootste gedeelte besteed. De besteding betrof enerzijds de doorbetaling van gecontracteerde medewerkers bij uitval van geplande reguliere activiteiten. Anderzijds werd er ook speciaal een aantal activiteiten ontwikkeld die primair als doel hadden makers en performers aan het werk te zetten – projecten die in die vorm geen plek zouden hebben gehad in onze oorspronkelijke activiteitenplannen. Al deze activiteiten dienden het doel nieuwe makers en performers van inkomsten te voorzien. Het restant aan Covid-steungelden ter hoogte van 20.873 is ondergebracht in het bestemmingsfonds corona en wordt aangewend om het voortdurende effect van de pandemie in 2022 te absorberen.

4. EXPLOITATIEREKENING OVER 2021

Bedragen in €

BATEN

Totaal Eigen Inkomsten	567.580
Totaal Publieke Subsidies en Bijdrage	1.152.784
TOTALE BATEN	1.720.364

LASTEN

Totale beheerslasten	236.371
Totale activiteitenlasten	1.090.559
TOTALE LASTEN	1.326.930

Saldo rentebaten/ lasten	-1.416
Exploitatieresultaat	389.019

Resultaatbestemming

Algemene reserve	14.057
Bestemmingsreserve Prins Bernhard Cultuurfonds	75.000
Bestemmingsreserve Prins Corona	20.873
Bestemmingsreserve Bijzondere Projecten	100.311
Bestemmingsfonds FPK 2021-2024	170.778
Totaal resultaatbestemming	359.019

3. BALANS PER 31 DECEMBER 2022

Bedragen in €

ACTIVA

Totaal vaste activa	4.285
Totaal vlottende activa	1.860.083
TOTAAL ACTIVA	1.864.368

PASSIVA

Eigen vermogen (4)

Algemene reserve	256.421
Bestemmingsreserve Prins Bernhard Cultuurfonds	75.000
Bestemmingsreserve Corina	20.873
Bestemmingsfonds FPK 2021-2024	170.778
Bestemmingsreserve Bijzondere projecten	718.491

Totaal eigen vermogen	1.241.563
------------------------------	------------------

Langlopende schulden (5)	184.925
Kortlopende schulden	437.880

TOTAAL PASSIVA	1.864.368
-----------------------	------------------

TOEKOMST

Zoals in het jaarverslag van een jaar geleden werd genoemd was al duidelijk dat de effecten van de pandemie niet beperkt zouden blijven tot 2020 en 2021. In zelfs het best case scenario zijn de effecten in de jaren 2022-2024 nog voelbaar.

Voor een tweede achtereenvolgend jaar waren in januari en februari 2022 de theaters gesloten, met opnieuw verschuivingen als gevolg richting de seizoenen 2022/2023 en 2023/2024. Dit betekent dat het normale aanbod van gezelschappen in de komende seizoenen de concurrentie moet aangaan met producties die zijn doorgeschoven uit eerdere jaren, in een markt die voorafgaand aan de pandemie al enigszins overspannen was. Daar komt bij dat ondertussen duidelijk is dat veel theaters financieel zwaar te lijden hebben gehad en noodgedwongen voorzichtiger en matiger zijn gaan programmeren. Ook het publiek blijkt niet zo makkelijk het oude bezoekpatroon te hervatten. Bezoekcijfers voor veel voorstellingen lopen achter bij pre-corona tijden. De toch al precaire balans in de podiumkunstensector is voelbaar verstoord en het herstel zal jaren duren.

Waar ISH in 2019 een grote investering deed in de internationale presentatie van het gezelschap op de Edinburgh Fringe, doorkruiste de pandemie deze internationale ambities volledig. Na twee jaar pandemie en een blijvende onzekerheid over de toekomst voor wat betreft toeren, is het investeren in de internationale markt ondertussen veel minder voor de hand liggend dan twee jaar geleden. Hoewel realistische mogelijkheden op dit vlak zeker niet onbenut gelaten worden, kiest ISH er in principe voor om het huidige kunstenplan te investeren in talentontwikkeling, educatie, community building en publiekswerving op lokaal en nationaal niveau. ISH wil in 2022 en 2023 in ieder geval de positie in de Amsterdamse basisinfrastructuur een impuls geven en vandaaruit dit netwerk en deze invloedssfeer uitbreiden naar een landelijke schaal.

De verdere professionalisering van de organisatie neemt ook een belangrijke plek in voor ISH in de komende jaren. Er is in 2021 reeds een start hiermee gemaakt op het gebied van marketing, educatie en HR. De inspanningen op dit gebied worden de komende twee jaar doorontwikkeld. Daarnaast richt ISH in 2022 de aandacht op het financieel management van de organisatie, inclusief fondsenwerving en diversifiëring van inkomstenbronnen, op het verwerven en activeren van eigen huisvesting, op het vergroten van het netwerk van samenwerkingspartners en op het ontwikkelen van een gelaagd en toegankelijk talentontwikkelingsprogramma. Het doel is de organisatie in de komende twee jaar slagvaardig te maken en zich goed te positioneren wanneer het Nederlandse podiumkunstenveld en de internationale markt in 2024 en daarna weer voldoende groei-perspectief vertonen.

Door het doorschuiven van grote projecten wordt voor het jaar 2022 een tekort van 332.000 begroot, bijna 40 procent van de voor deze activiteiten opgerichte bestemmingsfondsen. Daarnaast loopt

het gezelschap met het stopzetten van steunpakketten in 2022 grote financiële risico's als de hervatting van producties en tournees onverwachts wordt getroffen door corona-uitval of nieuwe -maatregelen en daar in de toekomst geen compensatiemaatregelen meer tegenover staan. Hoewel de opgebouwde reserves aanzienlijk lijken, bieden ze feitelijk enkel de mogelijkheid de uitgestelde activiteiten in latere jaren alsnog uit te voeren en de mogelijkheid om de verwachte impact van corona-uitval of nieuwe -maatregelen te kunnen opvangen. Geen overbodige luxe dus.

De Raad van Toezicht stelde voor het jaar 2022 de volgende herziene begroting vast:

Totaal baten	€ 1.783.627
Publieksinkomsten	€ 649.143
Directe inkomsten	€ 125.000
Private bijdragen	€ 0
Totaal subsidies	€ 1.009.484
Totaal lasten	€ 2.115.695
Beheerslasten Personeel	€ 239.003
Beheerslasten Materieel	€ 125.300
Activiteitenlasten Personeel	€ 1.102.323
Activiteitenlasten Materieel	€ 739.070
Exploitatieresultaat	- € 332.068

In de eerste maanden van 2022 is al duidelijk geworden dat zowel de plannen als de begroting nog altijd onderhevig zijn aan plotselinge, grote ontwikkelingen als resultaat van de pandemie. Het geeft vertrouwen echter dat de organisatie voldoende financiële armslag heeft om die veranderingen in ieder geval in 2022 nog te kunnen absorberen.

Jerry Remkes
Directeur-bestuurder

ISH

Fotocredits

Floris Heuer: pagina 1, 9 (linksonder)

Sjoerd Derine: pagina 2, 3, 4, 6, 7 (links),
8 (bovenste twee), 10, 11, 12

Janko Duiker: pagina 5, 7 (rechts), 18

Paul Tolenaar: pagina 9 (rechtsonder)

Onbekend: pagina 13

ISH

Schipluidenlaan 12e
1062 HE Amsterdam
+31 (0)20 468 5422
ish.dance

ISH DANCE
COLLECTIVE

